

Koorimismagasinini kasutamine.

Ettekanne Jäned mesinduspäeval 10.02.2008.a., lektor Ülo Lippa, PR-4-1.3-7

Mesinduspäev toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Koorimismagasin on madala, tavaliselt 1/4 lamavtaru raami kõrgusega magasin. Olles mahult väiksem, ei jahuta ta pesa nagu poolraammagasin või korpuse lisamine ja võib panna peale niipea, kui pesaraame on tarus alles 10-11tk, niisiis suurepärase vahend pajumee tootmiseks.

Eesti oludes ebastabiilse meekorje tingimustes korjavad mesilased sellised madalad kärjed kiiresti täis, lühiajalise intensiivse korje puhul on koorimismagasinini kasutades lihtne toota monofloorset mett.

Traatimist sellised madalad raamid ei vaja, see lihtsustab kärjemee tootmist, pealegi kaanetavd mesilased sinna tassitud mee valdavalt väga ühtlaselt, nii jääb toodang hea kaubandusliku välimusega.

Enam koorimismagasinini munele ei lähe, ilmselt nii madalad raamid talle ei sobi ning haue on pesaraami ülaääreni, seega jääb ära vajadus meevõtmisel oodata haudme koorumist või paigaldada tarusse mesilaste liikumist takistav emalahutusvõre. Samuti on mett täis koorimismagasin küllalt kerge kaaludes vaid kümnekond kilo.

Puudusena võiks nimetada vaid veidi suurenevat töömahtu, mõne päevaga täituvaid koorimismagazine pole hea tarusse üle kolme kihi panna kuna alumisel jätavad mesilased kärjed ventilatsiooni parandamiseks õhemad. Nii on paratamatu mõnevõrra sagedasem magasinide vahetus.

Nagu eelpool mainitud, võib magasinini panna peale niipea, kui pesaraame piisavalt, enamasti saavutab pere vastava tugevuse maikuu algupoolel. Samas ei pea seda tegema, vabalt võib laduda taru pesaraame täis ja panna magasinid hiljem kui suuri raame enam ei mahu, siis juba kaks kõrvuti. Peab meeles pidama vaid seda, et mistahes magasin võetakse kiiresti mesilaste poolt kasutusse ainult sel juhul, kui selle alla jäävate raamide ülemises ääres ei ole kaanetatud meeriba. On mesilased jõudnud pesaraami ülemisse ossa tassida hulga mett ja selle kinnigi kaanetada, on magasinini lisamisega hilinetud, õnneks on mee lahtikaanetamise teel see viga parandatav.

Kindlasti leiab iga mesinik, kes otsustab koorimismagasinidega katsetada vastavalt oma piirkonna taimestikule enda jaoks sobivaima meetodi, järgnevalt kirjeldan mõne reaga oma kogemusi. Pajusid minu mesila piirkonnas just väga palju ei ole, seepärast kevadel magazine tarudele ei pane, pealegi kulub see mesi haudme arenguks ära peale sooje ilmu enamasti järgneva jahedama perioodi ajal. Muidugi on ka erandeid, eriti tugev, 10 - 12 raamil talvitunud võimas pere jõuab pajult ilusate ilmadega koguda arvestatava koguse mett, seega on ühe või kahe ülestikku asetatud koorimismagasinini kasutamine mõne pere puhul igati asjakohane.

Mai lõpuks on mitmed tarud pesaraame täis laotud, neile tuleb panna magasinid peale, et mitte takistada mesilaspere edasist arengut ja vältida sülemlemismeeleolu tekkimist. Esialgu panen ühe magasinini keskele, paar päeva hiljem kontrollin raamivaheliistu kergitades vastuvõtmist mesilaste poolt ja kui see on mesilasi täis, eemaldan pesaraamide vahelt ülejäänud vajaliku koguse liiste ning asetan teise magasinini kõrvale. Mesilased tunnevad vajadust taastada normaalset olukorda tarus, kus haudmepesa kohal oleks varudena tallele pandud kaanetatud mesi ja asuvad usinalt magazine täitma. Pesaraamidelt viiaks haudmevälja laienemist takistav valmiv mesi ülesse, ema ei pea munemist piirama, noortel mesilastel on piisavalt tööd ja nii on sülemlemismeeleolu tekkimise oht mõneks ajaks välditud.

Nädala - paari pärast on pesa maht taas ammendunud, nüüd on paras aeg teha lauskontroll, paigutada vajadusel pesaraame ringi, vajadusel võtta ära paar kaanetatud haudmega raami nõrgemate perede toetuseks. Niiviisi saab vältida sülemlemise üheks eelduseks olevate noorte mesilaste üleküllust tarus. Läbivaatuse lõpuks panen kummagi koorimismagasinini alla ühe kärjepõhjaga magasinini, terviklikkuse seisukohast lähtuvalt on täiesti välistatud pesaruumi keskel olev ülesehitamata kärjepind, töö lisatud magasinides algab viivitamatult ja enamasti on kärjed järgmiseks hommikuks valmis.

Edaspidi on vaid vaja jälgida mee laekumist tarru ja eemaldada pealmised kaanetatud magasinid. Selleks tõstan korraga kaks ülestikku paiknevat magasinid kõrvale, nende asemele panen uue tühjaksvurritatud raamidega ja eemaldatud magasinid kohe sinna otsa tagasi. Samuti talitan ka teise blokiga. Nüüd võtan ära raamivahelistud, tõstan ükshaaval raamid välja ja raputan mesilased maha, seejärel eemaldan ka kasti ning panen liistud tagasi. Kogu operatsioon võtab aega mitte rohkem kui kümnekond minutit, mesilased lahkuvad meelsasti juurdepanud kärgesid korrastama, nii et isegi suitsulõõtsa ja näovarju kasutamine pole vajalik. Intensiivse korje korral tuleb paraku magazine vahetada väga sageli, tugeval perel kõrgperioodil ülepäeva. Vältimaks pere sageda segamise tõttu tekkivat võimalikku tootlikkuse langust, vahetan magazine peamiselt öhtuti. Kuna kaanetatud magasiniraamid on suhteliselt vähe mesilasi ja neistki osa lahkuvad sealt juurdepanud kärgesid korrastama, pole suvel isegi kell 9 õhtul veel hilja mett võtma minna.

Suve teisel poolel korje nõrgenedes vähendan sujuvalt magasinide arvu, st. kaanetatuid võtan ära aga alati uusi juurde ei lisa, talvepesa ettevalmistamine toimub nagu lamavtarus ikka.

Lõpuks vastus kindlasti kõiki huvitavale küsimusele, et kas koorimismagazine kasutades toodab ka pere rohkem mett? Valdavalt sõltub kogutoodang ikka ilmastikust ja piirkonna taimestiku iseärasusest, kuid tundub, et võrreldes pooleraamiliste või täisraamiliste magasinidega laiendatud peredega on saaginumbrid koorimismagasinide kasutamisel tublisti suuremad.

Ja kui peale selle lõigu lugemist on tekkinud huvi samuti katsetada madalate magasinidega, siis müügil selliseid asjakesi ma näinud ei ole, isetegijatele on aga joonis [siin](#).

